

Saimaan liikenteen kehittämismahdollisuudet ja toimenpide-ehdotukset

Waterways Forward

Euroopan sisävesireittien
kehittämishanke 2010-2012

Taustaa

- Savonlinnan Seudun kuntayhtymä oli projektipartnerina WF- hankkeessa Partneribudjetti 110 000 EUR
- Hankkeen tavoitteena oli edistää vesireittien sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävää moninaiskäyttöä ja aluekehitystä
- Pääpartnerina toimi Stichting Recreatietoervaart Nederland (SRN) – Dutch Recreational Waterways Foundation. Projektibudjetti 2,8 mEUR
- Partnerit olivat hyvin eritasoisia ja kansalliset tavoitteet poikkesivat toisistaan erittäin paljon
- Useimmilla partnereilla oli tavoitteena sisävesien erilaisten virkistyskäyttömuotojen kehittäminen tai sisävesiväylien ja historiallisten kanavien ja sulkujen restaurointi matkailu- ja virkistyskäyttöön
- Näkökulmana myös ympäristötavoitteet ja rahtien siirtäminen vesireiteille
- Projekti alkoi maaliskuussa 2010 ja päättyi virallisesti 31.12.2012
- Projektin yhteenveto ja tulokset esiteltiin komission ja partnerien nimeämille päättäjille Brysselissä 11.12.2012

Saimaan rooli projektissa

- Projektissa tehdyissä selvityksissä otettiin kohteeksi koko Saimaa
- Pidettiin useita asiantuntijapalavereja projektin aikana työn saattamiseksi mahdollisimman hyvin käytäntöä palvelevaksi
- Erityisselvitys tehtiin Savonlinnan uuden syväsataman (Vuohisaari) käyttöpotentiaalista ja tarvittavasta varustelutasosta
- Haettiin ideoita ja keinoja löytää lisää rahtiliikennettä Saimaalle
- Partnereista valikoitui läheiseksi yhteistyökumppaniksi ruotsalainen Värmlannin lääninhallitus, jolla oli myös tavoite kehittää rahtiliikennettä Vänernillä
- Tehtiin selvitys ja investorihaiku yhteistyössä Matkailun osaamiskeskuksen kanssa risteilymatkailutoimijan saamiseksi Saimaalle

Ideoita - tavaraliikenne

Tavaraliikenteen
volyymi kasvaa yleistä
talouskasvua
nopeammin

1. Yleinen kulutuskasvu on nopeaa
2. Kehittyvät itsenäiset Itä-Euroopan maat
3. Uudet bulk-tuotteet (elintarvikkeet, mineraalit, puuteollisuuden ja bioenergian raaka-aineet)

Ideoita - väylät

Euroopassa:

- Rannikko- ja sisävesiväyliin panostetaan, ”vapaata kapasiteettia” otetaan käyttöön
- tiet ja rautatiet tukkoisia, ympäristöpäästöihin kiinnitetään entistä enemmän huomiota
- investointeja vesiteille useissa Euroopan maissa, myös Ruotsissa
- kalliita tie- ja rautatieinvestointeja voidaan lykätä tai kokonaan välttää vesitiekuljetusten kehittämällä

Ideoita - multimodaalisuus

Euroopassa:

- Tavaraliikennettä keskitetään multimodaalisten terminaalien verkostolla
- terminaaleissa erilaisia lisäarvopalveluita (varastointi, pakkaus, kontitus, jatkojalostuspalvelut)
- terminaalien yhteyteen syntyy PK-teollisuutta ja -yrityksiä
- esimerkkinä Wienin satama, jossa kokonaistavaravolyymi on 11,5 milj.tn/a ja siitä aluskuljetusta vain 1,5 milj.tn!

- Uuteen kalustoon investoidaan
- uusia aluksia rakenteilla Keski-Euroopassa ja Ruotsissa
- kalusto rakennetaan tarkoituksenmukaisesti kuljetettaville tuotteille räätälöitynä
- uudenlaisia liiketoimintamalleja kehittämällä voidaan hyödyntää vesiteiden potentiaalia
- Kansainväliset kumppanuudet mahdollistavat uusia avauksia ja liiketoimintamalleja esimerkiksi risteilyliiketoiminnassa

Savonlinnan satama?

Savonlinnan uuden syväsataman käyttöpotentiaali

- pelkkä satama ja laituri paikka ei tuo lisää liikennettä
- nykyiset käyttäjät ”suurteollisuus” ei tiedosta lisäkuljetustarpeita lähivuosille
- PK-teollisuutta kiinnostaa aluskuljetus, mutta:
 - tarvitaan palveluita satamaan (varastointi, tavaran siirtelyä, mahdollista jatkokäsittelyä)
 - tarvitaan mahdollisuus osalasteihin ja säännölliseen liikenteeseen
 - konttiliikenteen organisointi voisi lisätä aluskuljetusvolyymejä
 - koko kuljetusketju ovelta ovelle on voitava saada tilatuksi yhdestä pisteestä, aluskuljetus nykyisellään liian monivaiheinen ja hankalakäyttöinen

Kansainvälistyminen on mahdollisuus

Myös ulkomaiset varustamot ovat kiinnostuneita Saimaan liikenteestä

- Matkustajaliikenteeseen tulossa uusi hollantilais-suomalainen yritys Saimaa Hotelship and Cruising Oy ja alus, "Saimaa Princess" purjehduskaudelle 2014. Asiakaskuntana on pääosin K-Euroopan seniorimatkoilijoita, jotka ovat jo nähneet Euroopan jokiristeilyt. Hollantilaisvarustamon (www.adelle.nl)
- Tavaraliikenteeseen Saimaalla on myös kiinnostuneita ulkomaisia varustamoja. Esimerkkinä hollantilainen Mercurius-varustamo (www.mercurius-group.nl), joka voi rakennuttaa räätälöidysti Saimaan tarpeisiin suunnitellun aluksen ja tuomaan sen liikenteeseen. Konseptin mukaisesti alusta operoisi suomalaismiehistö, joka on osaomistajana aluksessa. Aluksen tuottaman tuloksen mukaisesti operaattoreiden omistus kasvaa. Mercurius irrottautuu omistuksesta 10 vuoden kuluttua.

Policy recommendations

Hanke tuotti kaksi suositusta rahtiliikenteen kehittämisestä:

- EU:n rahoitusmekanismien ja investointisäännösten kehittäminen palvelemaan nykyistä paremmin vesiliikennettä sekä tavaraliikenteen multimodaalisten terminaaliverkoston investointeja. Kehitettävä julkisia tukia tasapuolisesti kaikkiin liikennemuotoihin. Tuettava erityisesti ympäristöystävällisiin kuljetusmuotoihin kohdistuvia investointeja ja kehittämishankkeita
- Kehittää EU:n toiminta- ja rahoitusmalleja niin, että saadaan PPP-periaatteella toimiva sisävesiliikenteen edistämisen- ja kehittämistoimisto kaikkiin sisävesiliikennettä harjoittaviin maihin. Toimistojen tehtävinä sisävesiteiden ja -liikenteen edistäminen, poliittinen lobbaus, yritysten konsultointi ja osallistuminen yhteisiin kehittämishankkeisiin yritysten kanssa

Mitä saatiin aikaan, mitä opittiin?

Yleiskuvaus Saimaasta, sen vesiliikenteestä ja virkistyskäytöstä

Selvitys Savonlinnan uuden syväsataman käyttöpotentiaalista ja varustelutarpeesta

”Exchange visit” Saimaan kanavalla ja seminaari Viipurissa

- projektipartnerien edustajia 6 eri maasta
- kanavan hallinto ja yhteistyö venäläisten kanssa (Kykkänen, Sikiö)
- venäläisosapuolen puheenvuoro Viipurissa (Maanoja)
- Edestakainen kanavaristeily, liikenteen ja kanavarakenteiden esittely
- Saimaan kanavan ympärivuotinen liikenne Itä-Pohjois-Suomen työr.

Mietintöön.

Esitys terminaaleista Itä-Suomen liikennestrategiaan

Luotiin läheisiä suhteita rahtiliikenteestä kiinnostuneiden projektipartnereiden kanssa

- Ruotsi: Värmlannin lääninhallitus (www.lansstyrelsen.se/varmland); rahtiliikenne
- Ruotsi: Sjöfartsforum (www.maritimeforum.se); vesitiepromootio, alan toimijoiden yhteiselin
- Ranska: VNF Voies Navigables de France (www.vnf.fr); sekä rahti- että matkailuliikenne
- Italia: Navigli Lombardi (www.navigliombardi.it); matkailuhankkeet

Miten jatketaan

- Saimaalla on kiinnostusta vesitiekuljetuksiin
- Säännöllinen reittiliikenne mahdollistaa PK-teollisuuden vartenotettavana käyttäjäryhmänä
- Ulkomaiset varustamot kiinnostuneita, miten kiinnostus hyödynnetään?
- Matkustajaliikenteen ja veneilyn kehittäminen yhteistyössä mahdollistaisi huomattavan matkailupotentiaalin hyödyntämisen
- Koko Saimaan kattavan terminaaliverkoston kehittäminen välttämätöntä
- Satamat ja niiden ympäristöt ovat parhaita investointiympäristöjä Itä-Suomessa.

Kiitos!

Juha Turtiainen
yrityspalvelujohtaja
Savonlinnan Yrityspalvelut Oy
juha.turtiainen@savonlinnaseutu.fi

- www.waterways-forward.eu
- www.savonlinnaseutu.fi/waterways